

Voortzetten (ver)bouw kazernes Haren en Baflo

Aanleiding

Op 26 februari 2020 heeft het Dagelijks Bestuur van Veiligheidsregio Groningen besloten om de (ver)bouwprojecten voor de kazernes van Baflo en Haren tijdelijk 'on hold' te zetten. Belangrijkste reden hiervoor was dat het Algemeen Bestuur tijdens een bestuurlijke themadag wilde praten over de bredere visie op de toekomst van VRG (waaronder de visie op brandweezorg in 2030), en over de investeringsagenda en hoe deze zich verhoudt tot mogelijke kostenbesparingen. Het DB was daarom van mening dat er tot die tijd vooralsnog geen onomkeerbare besluiten moesten worden genomen over deze investeringen.

Door de coronacrisis heeft de bestuurlijke themadag pas eind oktober 2020 kunnen plaatsvinden. Tijdens deze dag is specifiek over de bouwplannen voor de kazernes in Haren en Baflo gesproken. Omdat zowel in Haren als in Baflo de nood hoog is om de ploegen verantwoord te huisvesten, is voorgesteld om - vooruitlopend op de visie op brandweezorg in 2030- over de voortzetting van de (ver)bouw van deze kazernes een besluit te nemen.

In deze notitie wordt voor beide kazernes een voorstel gedaan om de (ver)bouw voort te zetten, passend bij de ontwikkeling naar een toekomstbestendige, flexibel ingerichte brandweezorg.

Overwegingen (ver)bouw kazerne Haren

Voorgesteld wordt de (ver)bouw van de kazerne in Haren te hervatten conform het daartoe eerder vastgestelde plan binnen de bestaande begroting.

Al sinds de jaren '90 wordt er gesproken over nieuw- en verbouwplannen voor de kazerne van Haren, nu gevestigd aan de Westerse Drift. Uit alle gesprekken, planoriëntaties en notities komt naar voren dat er voldoende redenen zijn om tot vernieuwing van de kazerne over te gaan, hetzij op de huidige locatie, hetzij op een alternatieve locatie.

In 2017 heeft Antea Group een onderzoek uitgevoerd naar de brandweezorgdekking in het stedelijk gebied (in feite de toenmalige gemeente Groningen). Het onderzoek leidde onder andere tot de conclusie dat het voor een goede brandweezorgdekking in Haren noodzakelijk is om in Haren een brandweerkazerne te houden.

Toen de Westerse Drift als locatie ongeschikt bleek, er politiek draagvlak bestond voor een locatie buiten het centrum en er een geschikt perceel beschikbaar kwam op bedrijventerrein Felland, is aan VRG het verzoek voorgelegd de locatie Felland opnieuw te beoordelen. De locatie Felland heeft een voor VRG acceptabel gemiddeld dekkingspercentage van 55,6 %, wat iets hoger is dan het dekkingspercentage vanaf de locatie Westerse Drift.

Op basis van alle onderzoeken die de afgelopen jaren zijn uitgevoerd, kan worden geconcludeerd dat de plannen voor de bouw van de kazerne van brandweer Haren op de locatie Felland weloverwogen zijn:

1. Het is niet mogelijk om vanuit kazernes buiten Haren een goede brandweezorgdekking te realiseren in Haren en haar directe omgeving.
2. De huidige locatie Westerse Drift is vanwege de bijkomende kosten (voor het loskoppelen van de kazerne van de gemeentewerf en voor het voldoen aan met name de milieu-eisen) en de inpassing in de omgeving niet reëel te beschouwen als een blijvende locatie voor een

- brandweerkazerne. Op dit moment is het zelfs al zo dat de post Haren voor het oefenen niet meer op het achterterrein terecht kan, omdat dit niet past binnen de milieuvergunning.
3. Binnen Haren levert een kazerne op de locatie Felland een acceptabele gemiddelde dekking, uitgaande van de huidige in dienst zijnde vrijwilligers.
 4. Door gerichte werving in de omgeving van de locatie Felland kan de dekking overdag verbeterd worden.
 5. In het verleden is voor meerdere locaties een afweging gemaakt tussen beschikbaarheid van de locaties, beschikbaarheid van vrijwilligers, bereikbaarheid, dekking, verkeersveiligheid, inpasbaarheid in de omgeving (o.a. milieu-eisen), maatschappelijk draagvlak en kosten. De locatie Felland is daaruit als geschikte locatie naar voren gekomen.

Ook binnen de ontwikkelingen die de komende jaren op de brandweer afkomen, zijn er voldoende redenen om uit te blijven gaan van een brandweerkazerne in Haren:

1. De taakdifferentiatie (als mogelijke oplossing om te voldoen aan de Europese deeltijdsrichtlijn) kan er mogelijk toe leiden dat er minder of andere specialismen in Haren worden uitgevoerd, maar de basisbrandweezorg zal nog steeds geleverd moeten worden.
2. Om een voldoende basisbrandweezorg in Haren te kunnen blijven garanderen, is het noodzakelijk om binnen Haren een brandweerkazerne te houden. Wanneer er geen kazerne in Haren is, doet dit niet alleen afbreuk aan de dekking in Haren, maar ook aan de dekking bij grotere incidenten in Groningen-Zuid.
3. Uit de demografische gegevens en ontwikkelingen blijkt dat er voldoende potentieel is en blijft om vrijwilligers te werven en te behouden voor een kazerne op de locatie Felland.

De wens is daarom om door te gaan met het realiseren van een kazerne op Felland. De grond met bedrijfsgebouw op Felland is op dit moment al eigendom van Veiligheidsregio Groningen. VRG is voornemens het bestaande gebouw te verbouwen en het daarmee geschikt te maken voor gebruik als brandweerkazerne.

Voorgesteld wordt om de draad op te pakken waar we gebleven waren en het proces om in Haren op Felland een kazerne te realiseren voort te zetten.

Overwegingen bouw kazerne Baflo

Voorgesteld wordt in Baflo een brandweerkazerne te plaatsen die kan voorzien in de basisbrandweezorg (met 1 tankautospuiter en 1 voertuig voor personeel en materiaal) en het specialisme Grootchalig Watertransport. Om flexibel te kunnen inspelen op de ontwikkeling naar een toekomstgerichte brandweezorg wordt geadviseerd de kazerne zodanig te bouwen en de locatie zodanig te kiezen, dat het gebouw op termijn ook weer afgestoten kan worden wanneer nieuwe inzichten of ontwikkelingen tot andere keuzes in de brandweezorg leiden.

In het meerjareninvesteringsplan van VRG is nieuwbouw voorzien van de brandweerkazerne Baflo. De huidige kazerne voldoet niet meer aan de eisen vanuit Arbo, milieuwetgeving en ruimtelijke ordening. De kazerne is gelegen in de dorpskern. Er doen zich daar regelmatig parkeerproblemen voor waardoor een snelle uitruk niet is gewaarborgd.

In afstemming met gemeente Het Hogeland is een bouwlocatie voor een nieuwe kazerne gevonden. De geplande nieuwbouw was in beginsel gericht op herhuisvesting van de post Baflo. De nieuwe kazerne in Baflo is tevens een geschikte locatie voor de stalling van een van de vier grootwatertransportsystemen van VRG. Om de risico's binnen de regio zo goed mogelijk af te dekken is gekeken naar de gewenste geografische spreiding van de grootwatertransportsystemen. Eén van de vier systemen wordt idealiter gepositioneerd binnen de driehoek van Wehe-den Hoorn, Baflo en Winsum. In Baflo kan door aanpassing van het gebouw de benodigde huisvesting gerealiseerd

worden. De ploeg in Baflo heeft nog geen specialisme als neventaak, en kan het specialisme Grootschalig Watertransport verzorgen.

Wanneer de post Baflo niet vernieuwd en verplaatst wordt, kan zij op den duur niet meer bestaan. Dit sluit niet aan bij de uitgangspunten van het huidige dekkingsplan. Het betekent voor het verzorgingsgebied van de post Baflo een mindere dekking (hogere opkomsttijd). Daarnaast vermindert de redundantie; bij zwaardere incidenten is dan binnen het gebied Baflo, Wehe-den Hoorn en Winsum minder snel voldoende slagkracht aanwezig en neemt ook de restdekking voor de bestrijding van eventuele gelijktijdige incidenten af.

Binnen de ontwikkelingen die de komende jaren op de brandweer afkomen, zijn er voldoende redenen om uit te blijven gaan van een brandweerkazerne in Baflo:

1. Het niveau van repressieve basisbrandweezorg zal teruglopen indien de kazerne verdwijnt.
2. De plaatsing van het grootwatertransport in Baflo past in het spreidingsplan voor het grootwatertransport en sluit aan op de landelijke denkrichting over eventuele taakdifferentiatie.
3. De strategische visie op brandweezorg in 2030 is nog in ontwikkeling en geeft daardoor nog geen aanleiding om de kazerne in Baflo op te heffen. Door flexibel te bouwen kan in de toekomst makkelijk op nieuwe keuzes worden ingespeeld.

Om tot de meest geschikte locatie te komen zal de komende weken afstemming plaatsvinden met gemeente Het Hogeland. Hierbij blijft flexibel gebruik het uitgangspunt.

Financiële gevolgen

De (ver)bouw van de kazernes in Haren en Baflo vindt plaats binnen de bestaande begroting. De bouw van de kazerne in Baflo zal een lagere investering vragen dan begroot. Er wordt kosten efficiënt gebouwd en vanwege de benodigde flexibiliteit op een zodanige manier dat het gebouw wanneer nodig in de toekomst gemakkelijk kan worden afgestoten.

Advies aan het Algemeen Bestuur VRG

Het Algemeen Bestuur wordt geadviseerd:

1. De (ver)bouw van de kazerne in Haren te hervatten conform het daartoe eerder vastgestelde plan binnen de bestaande begroting.
2. In Baflo een brandweerkazerne te plaatsen die kan voorzien in de basisbrandweezorg (met 1 tankautospuiter en 1 voertuig voor personeel en materiaal) en het specialisme Grootschalig Watertransport.
3. VRG opdracht te geven tot uitvoering over te gaan.